

I Загальні положення

1.1 Практична підготовка - одна з форм організації освітнього процесу та обов'язкова складова освітньо-професійних програм фахової перед вищої освіти, спрямована на завершення формування набутих компетентностей та отримання досвіду їх застосовування, оволодіння сучасними формами організації праці, обладнанням, пристроями і технологіями відповідно до спеціальності, ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності.

1.2 Це Положення визначає засади організації, проведення, оцінювання та забезпечення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (далі - практична підготовка) і є обов'язковим для провадження освітньої діяльності у Машинобудівному фаховому коледжі Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (далі – Коледж).

1.3 Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти у Машинобудівному фаховому коледжі Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (далі - Положення) розроблено відповідно до:

- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-19;
- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07. 2014 № 1556-VII;
- Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII;

- Наказу Міністерства освіти і науки України 02 травня 2023 року № 510 «Про затвердження Типового положення про організацію освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти та Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 червня 2023 р. за №1055/40111;

- Наказу Міністерства освіти і науки України №686 від 18.06.2021 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків видів навчальної, методичної, інноваційної, наукової, організаційної роботи та іншої педагогічної діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти»;

1.4 Зміст та завдання практичної підготовки визначаються в програмах практик на підставі нормативного змісту підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульованого у термінах результатів навчання в стандартах фахової передвищої освіти та розробниками освітньо-професійної програми з урахуванням пропозицій та рекомендацій роботодавців.

1.5 Здобувачі фахової передвищої освіти Коледжу проходять усі види практики, що визначені освітньо-професійною програмою та навчальним планом для денної форми здобуття освіти.

Здобувачі фахової передвищої освіти, які працюють відповідно до фаху, звільняються від проходження окремих практик із зарахуванням відповідних кредитів ЄКТС та проведенням контрольних заходів в порядку, визначеному положенням про організацію освітнього процесу в Коледжі.

1.6 Здобувачам фахової передвищої освіти, які раніше здобули професійну (професійно-технічну), фахову передвищу освіту, проходження

практичної підготовки визнається (зараховуються) на підставі порівняння результатів навчання або їм надається можливість проходження практик, що передбачають набуття інших компетентностей, у тому числі визначених стандартами фахової передвищої або результатів навчання з внесенням відповідних змін до їх індивідуальних навчальних планів.

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та інформальної освіти, у тому числі у результаті трудової діяльності здобувача фахової передвищої освіти під час навчання або до його початку, або в разі проходження практики в умовах дистанційного навчання, визнаються в установленому Коледжем порядку, як проходження відповідної(их) практики (практик).

1.7 Практична підготовка за дуальною формою здобуття фахової передвищої освіти та на робочому місці (на виробництві) здійснюється з урахуванням особливостей цієї форми здобуття освіти.

1.8 Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти з особливими освітніми потребами проводиться з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

1.9 Під час проходження практичної підготовки забороняється використовувати працю здобувачів фахової передвищої освіти для цілей, не передбачених програмою практичної підготовки.

II Види практичної підготовки та вимоги до програми практики

2.1 Видами практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти в Коледжі є:

2.1.1 Практична підготовка в межах навчальних дисциплін (освітніх компонентів), що здійснюється під час аудиторної та самостійної роботи:

- практичні заняття;
- лабораторні роботи;
- семінарські заняття;
- виконання розрахунково-графічних робіт, курсових проєктів (робіт), індивідуальних завдань;
- навчальні екскурсії на підприємства та в організації.

2.1.2 Практика як окремий освітній компонент, що проводиться на базах практики:

- навчальна практика;
- виробнича (технологічна) практика;
- переддипломна практика.

2.2 Порядок організації, проведення та оцінювання видів практичної підготовки, зазначених у п. 2.1.1, визначається робочими програмами відповідних навчальних дисциплін (освітніх компонентів).

2.3 Порядок організації, проведення та оцінювання практик, зазначених у п. 2.1.2, регулюється цим Положенням та програмами відповідних практик.

2.4 Перелік усіх видів практик для кожної освітньо-професійної програми, їх послідовність, форми, тривалість і строки проведення визначаються в навчальних планах.

2.5 Навчальна практика проводиться для завершення формування передбачених освітньо-професійною програмою компетентностей, ознайомлення з обладнанням, пристроями і технологіями відповідно до спеціальності.

Навчальна практика проводиться у спеціально відведений період навчального року або паралельно з навчальними заняттями з урахуванням тривалості навчального часу для здобувачів освіти та форми здобуття фахової передвищої освіти.

2.6 Виробнича, переддипломна практики проводяться для отримання досвіду застосування набутих компетентностей, використання обладнання, пристроїв і технологій відповідно до спеціальності, оволодіння сучасними формами організації праці та ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності. Завданням переддипломної практики також є збирання фактичного матеріалу для виконання дипломного проєкту.

2.7 Зміст практик визначається програмами практик, які розробляються згідно з навчальним планом і затверджується відповідно до положення про організацію освітнього процесу в Коледжі.

Програма практики містить:

- назву практики із зазначенням її виду, опису, мети, основних завдань та форми підсумкового контролю;
- етапи, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання;
- вимоги до звітної документації та проведення підсумкового контролю;
- критерії оцінювання;
- перелік сучасних та інноваційних технологій, обладнання чи методів організації праці відповідної професійної сфери, з якими здобувач освіти має ознайомитись та/або опанувати під час проходження практики.

Інші вимоги до програми практики, її структури та змісту визначаються положенням про організацію освітнього процесу в Коледжі.

2.8 Елементи дослідницької та інноваційної діяльності є невід'ємною частиною освітньо-професійної програми та реалізуються, зокрема, через виконання курсових робіт (проєктів), індивідуальних пошуково-дослідницьких завдань та дипломних проєктів (робіт). Програми практик можуть передбачати завдання дослідницького характеру, а результати, отримані під час проходження практичної підготовки, можуть бути використані при написанні курсових та дипломних проєктів (робіт), порядок виконання та захисту яких регламентується окремими положеннями Коледжу.

III Бази практики

3.1 Навчальна та виробнича практики проводяться в Коледжі, у тому числі у лабораторіях, навчально-виробничих майстернях або на підприємствах, в установах та організаціях усіх форм власності та сфер управління, включаючи державні органи та органи місцевого самоврядування, у фізичних осіб-підприємців та фізичних осіб, які ведуть незалежну професійну діяльність (далі - бази виробничої практики).

Навчальна практика у навчально-виробничих майстернях Коледжу проводиться під керівництвом майстра виробничого навчання.

Вибір баз практики здійснює директор Коледжу, виходячи з їх спроможності забезпечити досягнення мети та виконання основних завдань відповідних практик та освітньо-професійної програми в цілому.

3.2 Здобувачі фахової передвищої освіти з дозволу відповідальних циклових комісій можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання.

Здобувачі фахової передвищої освіти можуть проходити практичну підготовку шляхом навчання на робочому місці в процесі трудової, незалежної професійної або підприємницької діяльності в порядку, визначеному положенням про організацію освітнього процесу в Коледжі.

3.3 Вибір бази практики за межами території України здійснюється за згодою засновника Коледжу, крім випадків, коли це передбачено в договорі (контракті), що укладається між Коледжем та фізичною або юридичною особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати.

Не може бути базою практики підприємство, установа, організація, заклад з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому законодавством порядку державою-агресором або державою-окупантом, або підприємство, установа, організація, заклад, зареєстрований на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якого є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли підприємство, установа, організація, заклад, їх філії має (мають) постійне місцезнаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні. Не можуть залучатись до проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти громадяни держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

IV Організація практичної підготовки

4.1 Організацію та проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти забезпечує директор Коледжу (окрім випадків, зазначених у пункті 4.8 цього Порядку).

4.2 Загальну організацію практичної підготовки та контроль за її проведенням у Коледжі здійснює заступник директора Коледжу, до посадової інструкції якого належить виконання такої роботи, або завідувач навчально-виробничої практики.

4.3 Навчально-методичний супровід, керівництво і контроль за виконанням програми практики забезпечує відповідальна за організацію практики циклова комісія, що визначається наказом директора Коледжу.

4.4 Керівники баз практики зобов'язані забезпечити створення належних умов для проходження практики, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки життєдіяльності і виробничої санітарії відповідно до законодавства.

4.5 Перед початком кожної практики директор Коледжу наказом про її проведення затверджує список здобувачів фахової передвищої освіти, які направляються для проходження практики із зазначенням баз та строків практики.

4.6 Під час проведення навчальної практики академічна група може бути поділена на підгрупи з урахуванням Норм часу для планування та обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 18 червня 2021 року № 686, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 19 серпня 2021 року за № 1092/36714 (далі - Норм часу).

4.7 Тривалість аудиторної роботи здобувача фахової передвищої освіти під час проведення навчальної практики не повинна перевищувати 24 академічних годин на тиждень. (36 академічних годин на тиждень для практики у виробничих майстернях).

Тривалість робочого часу здобувача фахової передвищої освіти під час проведення виробничої практики не повинна перевищувати тривалості робочого дня з урахуванням віку здобувача фахової передвищої освіти відповідно до законодавства.

Під час проходження практики здобувачі фахової передвищої освіти та керівники практики від Коледжу повністю підпорядковуються внутрішньому трудовому розпорядку бази практики.

4.8 Організація практичної підготовки за межами України та відповідальність сторін визначається умовами договору або, у разі його відсутності, - забезпечується підприємством, установою, організацією (базою виробничої практики).

4.9 Взаємовідносини Коледжу з підприємствами, установами та організаціями - базами практики - регулюються на основі договорів, що укладаються на термін до п'яти років. У договорі визначаються:

права та обов'язки сторін: Коледжу, бази практики та здобувача освіти;
порядок узгодження програми та індивідуальних завдань для практики;
кількість здобувачів освіти, що направляються на практику;
процедура призначення керівника практики від підприємства та його обов'язки, зокрема щодо участі в оцінюванні результатів практики;
зобов'язання бази практики зі створення належних і безпечних умов праці;
механізми надання роботодавцем зворотного зв'язку щодо якості підготовки здобувачів та пропозицій до змісту освітньо-професійної програми."

V Підсумковий контроль

5.1 Після закінчення кожної практики здобувачі фахової передвищої освіти звітують про виконання завдань для самостійної роботи та індивідуальних завдань, передбачених програмою практики.

5.2 Обов'язковою формою звітності здобувача фахової передвищої освіти за результатами виробничої та переддипломної практики є звіт з практики. Структура та вимоги до звіту з практики, а також інші форми звітності визначаються програмою практичної підготовки.

5.3 Оцінювання результатів практик здійснюється відповідно до положення про організацію освітнього процесу в Коледжі та вимог програми практичної підготовки. Оцінка результатів практики враховується у загальному рейтингу успішності, що формується відповідно до пункту 13 Порядку призначення і виплати стипендій, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року N 882 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 року N 1050) (далі - рейтинг), при підведенні підсумків наступного семестрового контролю.

5.4 Здобувачу освіти, який не виконав програму навчальної практики або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, надається право на проходження цієї практики повторно у наступному навчальному році згідно графіка освітнього процесу у строки проведення відповідної практики. Підтвердженням позитивного результату повторного проходження практики (виконання програми практики) є оформлений бланк допуску на перескладання заборгованості, який здобувач освіти отримує на відділенні.

Здобувач освіти, який не виконав програму навчальної практики або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, не включається до рейтингу при підведенні підсумків наступного семестрового контролю.

VI Матеріальне та фінансове забезпечення практичної підготовки

6.1 У разі неможливості при проведенні практики дотримуватися вимог Норм часу щодо чисельності здобувачів у групах (підгрупах) практики, а

також інші організаційні питання практики, не визначені цим Положенням, встановлюються самостійно Коледжем відповідно до навчальних планів.

Заступник директора з НВР

Галина ПРОКУДА